

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКІВ В 21 СТОРІЧЧІ: ТЕНДЕНЦІЇ СВІТУ ТА УКРАЇНИ

**Тарасенко С.В.¹, старший викладач,
Харченко М.О.², доцент, доцент кафедри,
Дяченко А.В.³, аспірант,**

¹⁻³Сумський державний університет, м. Суми, Україна

Юрко Р.Ю.⁴, викладач

⁴Сумський будівельний коледж, м. Суми, Україна

У статті досліджено тенденції у розвитку ринків товарів, послуг світу та України. Охарактеризовано ключові параметри основних ринків товарів та послуг. Визначено, що сфера послуг формує ВВП розвинених країн, проте основою як сфери послуг, так і інших галузей, виступають здобутки у технологіях, промисловості на основі стабільної інституціональної системи. Сформовано перспективи функціонування ринків товарів та послуг в Україні.

Ключові слова: галузь, перспективи, ринки, тенденції, розвиток.

DOI: 10.21272/1817-9215.2017.4-19

ВСТУП

Технології за умови їх впровадження швидко змінюють економічну та соціальну реальність. Інститути (як правила) впливають на функціонування країни повільніше. Впровадження інститутів та технологій обумовлюється наявними фінансовими ресурсами країни та розрахунками щодо ефективності застосування нововведень. Так впровадження високочастотного інтернету в Німеччині у рамках програми «Індустрія 4» відбувається достатньо повільно у зв'язку з недостатнім фінансуванням від уряду і низької залученості приватних компаній до даного інфраструктурного проекту [1].

Товари та послуги, що виробляють країни, визначають її місце у світі. Відповідно, балансування між внутрішнім та зовнішнім попитом на товари та послуги, створює картину економічної активності підприємств в картині. Галузеву структуру економіки може визначати уряд через формування державного замовлення і політику щодо певних підприємств чи галузей.

За міжнародними оцінками, значна частка (до 80%) сучасних товарів і послуг створюється у середовищі глобальних ланцюгів доданої вартості. Тому й місце країни у вказаних ланцюгах фактично визначає перспективи як конкурентоспроможності, так і інтегрованості кожної країни [2].

Включення країни до глобальних ланцюгів відбувається через експорт та імпорт складових виробництв, розташованих в різних країнах. Окреме виробництво країни отримує у якості імпорту ресурси і комплектуючі, що визначає вхідні ланки (складові) ланцюгів країни, і, після наповнення товарів чи послуг внутрішньою доданою вартістю, спрямовує створені результуючі продукти у якості експорту, що визначає вихідні ланки (складові) ланцюгів, до іншої країни для участі у подальших виробничих процесах [3].

Частка внутрішньої доданої вартості у валовому експорті складає у США – 89%, Японії – 82%, Франції – 69%, Німеччині – 63%, Китаї – 70%, Бразилії – 87%, Мексиці – 88%. У динамічних азійських країнах помітні суттєві відмінності: Тайвані – 71%, Південній Кореї – 56% [4].

ПОСТАВЛЕННЯ ЗАВДАННЯ

Дослідженням розвитку світового господарства у розрізі тих чи інших країн, галузей присвячені праці [В.Г. Герасимчук](#), [А.П. Липи](#)сієнко, В.Б.Белова, І. Гужва,

В. Онищенко та ін. Порівняння тенденцій розвитку ринків світу та України в даних роботах не проводилося.

Формулювання мети дослідження. Метою дослідження є виявлення особливостей розвитку ринків у світі та Україні в 21 сторіччі.

Завдання дослідження:

- аналіз тенденцій світових ринків товарів та послуг;
- характеристика розвитку ринків в Україні;
- формування перспектив функціонування ринків товарів та послуг в Україні.

Методи: аналіз, синтез, системний та порівняльний підходи.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Факт, що не потребує доказів, – це те, що галузева структура економік розвинутих країн, країн, що розвиваються та нерозвинутих країн, є різною. Відповідно, відрізняються країни розвитком різних ринків товарів та послуг, рівнем конкуренції на них, ціноутворенням, наявністю державного регулювання та ін.

Починаючи з середини 1990-х років основу для довгострокового глобального розвитку створює НТП через революційні зміни в АПК, добувній промисловості (зокрема, енергетиці), обробній промисловості і сфері послуг. Особливу роль відіграють ІКТ, оскільки вони викликають суттєві перетворення як у виробництві, так і споживанні, підвищуючи ефективність і продуктивність праці. Крім того, ІКТ створюють мережеві структури, що виключають усіх можливих посередників і безпосередньо зв'язують виробників і споживачів товарів та послуг. У перспективі такими посередниками, що будуть виключені з життя, є більшість функцій держави [5].

Загальними тенденціями розвитку світового ринку товарів та послуг є:

- діджиталізація різних галузей;
- роботизація;
- високі темпи розвитку сільського господарства у зв'язку зі зростанням населення у світі.

- географічне зосередження прибутку, отриманого в рамках циклу промислового розвитку. В 1990 р. приблизно 50 % продукції обробної промисловості в країнах, що розвиваються і нових індустріальних країнах вироблялося в п'яти найбільших економік даної групи (Бразилія, Китай, Індія, Індонезія, Мексика). З 2016 р. на частку цих країн вже припадало приблизно три чверті виробництва цієї групи, причому виробництво одного тільки Китаю досягло 55 % загального обсягу, у порівнянні з 15 % в 1990 р. [5];

- технології змінюють географію виробництва. У поєднанні з новими технологіями, що дозволяють створювати нові форми виробництва, такі як додаткове виробництво або 3D-друк, ІКТ полегшують доступ підприємців до світових ринків індивідуалізованих товарів масового виробництва. Інновації у виробництві призводять до більш рівномірного розподілу виробничої діяльності у світі.

В 2017 р. основні виробники автомобілів та країни визначилися з часом зупинення виробництва автомобілів з двигунами внутрішнього згорання (Норвегія, Франція – з 2040 р., компанія Volvo – з 2020 р. Це призведе до змін у постачально-виробничих процесах машинобудування та зменшення попиту на нафту і газ.

У світовому машинобудуванні домінуючі позиції займає група розвинутих країн ЄС, на долю якій припадає близько 37% валового випуску продукції машинобудування, Китай – 35%, США – 16% та Японія – 11%. В зазначених країнах розвинені майже всі види сучасного машинобудування: мікроелектроніка, авіаракетно-космічна промисловість, робототехніка, верстатобудування, атомно-енергетична техніка, автомобілебудування, важке машинобудування [6].

Світове транспортне суднобудування практично все сконцентроване в одному регіоні – у країнах «великої трійки» Східної Азії (Японія, Корея та Китай). Щорічно

ці три країни забезпечують 92-94% всіх світових поставок нового транспортного флоту. З великим відривом від них зараз йде група також азіатських країн, які прагнуть розвивати національне суднобудування – це Філіппіни, Тайвань, В'єтнам та Індія.

Найбільші залізничні компанії світу належать США, Канаді та азіатським країнам – Японії, Гонконгу, Китаю. До першої трійки входять компанії Сполучених Штатів та Канади, особливо вирізняється американська компанія Union Pacific та канадська Canadian National Railway з ринковою вартістю 86,8 млрд. дол. та 55,9 млрд. дол. у 2017 р. відповідно.

Найбільша частка ринку сільськогосподарської техніки припадає на країни ЄС та НАФТА, 26% і 22% у 2016 р. відповідно. На Китай припадає 15% , Південну Америку – 8%, Індію та країни СНД – 6%, на Японію та Туреччину припадає 4% та 3% відповідно.

Основними виробниками бізнес-літаків у світі є канадська компанія Bombardier Business Aircraft та американська Textron Aviation, у 2016 р. компанії виготовили 163 та 178 літаків відповідно. За ними йде бразильська компанія Embraer з обсягом виробництва 117 шт. у 2016 р. Головними виробниками турбогвинтових літаків у світі є американські компанії Air Tractor та Textron Aviation, які у 2016 р. виготовили 112 та 106 літаків відповідно. За ними слідом йде швейцарська компанія Pilatus, яка виготовила 100 літаків у 2016 р.

Серед найбільших компаній виробників вертольотів у світі можна виділити французьку компанію Airbus Helicopters з обсягом виробництва 380 вертольотів у 2016 р. Американські компанії Bell Helicopter – 171 вертоліт, Robinson Helicopter Company та Sikorsky виготовили 234 та 181 вертольоти відповідно. Основними споживачами верстатів є Китай, Сполучені Штати, Німеччина та Японія. В цілому спостерігається падіння попиту на верстати серед країн.

Головними виробниками верстатів у світі є Китай, Японія та Німеччина. Основне виробництво автомобілів зосереджене в Китаї понад 24 млн. автомобілів у 2017 р., в Японії та Німеччині близько 8 млн. та 5 млн. автомобілів на рік відповідно [6].

Світовим лідером з виробництва електроніки є Китай близько 1537,5 млрд. євро у 2016 р., слідом за ним йдуть Сполучені Штати та Японія понад 604,9 млрд. євро і 269,6 млрд. євро відповідно. Республіка Корея виготовляє на 177,9 млрд. євро на рік, Німеччина – 123,2 млрд. євро.

Світовим лідером з виробництва промислових роботів є швейцарська компанія ABB, у 2016 р. компанія реалізувала продукції на 6943,9 млн. євро. Слідом за нею йде німецька компанія b+m та японська Fanuc, продажі яких склали 3800 млн. євро та 1600 млн. євро відповідно.

Тобто такий розподіл центрів машинобудування у світі свідчить про те, що незважаючи на зростаючу нематеріалізацію виробництва і споживання, базисом формування ВВП країн виступають галузі четвертого і п'ятого технологічних укладів.

Тенденцією світового господарства виступає інтенсивний розвиток сільського господарства і виробництва продовольства.

Світове споживання їжі зростає і, згідно з даними Faostat, в період з 1993 по 2013 рік споживання кілокалорій на душу населення в день зросло на 10% - з 2616 до 2874. Основні чинники зростання споживання їжі: зростання населення, зростання доходу, а також зростання рівня урбанізації [7].

На пропозицію сільськогосподарської сировини і продуктів її переробки впливає зміна клімату і біотехнологічний прогрес, волатильність світових цін, несприятливі погодні умови у основних країнах-експортерах (США, Австралія), реформи Загальної аграрної політики ЄС. Попит на сільськогосподарську продукцію формується під впливом зростання населення світу, зміни структури попиту у результаті збільшення

частки середнього класу і кастомізації споживання; сповільнення темпів росту продовольчого ринку Китаю і його стабілізації в ЄС.

На початок 2017 р. вперше за останні 10 років кількість людей, що голодують, зросла на 5 % (до 11 %). В 2017 р. у порівнянні з 2016 р. інтегральний індекс продовольчих цін ФАО збільшився на 8,5 %, зерна та рослинного масла – більше, ніж на 3 %, м'яса – на 8,7 %, молочних продуктів – більше, ніж на 30 % [7].

Наступною тенденцією розвитку світових ринків є зростання світового ринку товарів класу люкс. Його забезпечують ринки, що розвиваються. Компанії Франції та Італії займають провідні позиції серед виробників товарів класу люкс у Європі. Згідно з даними четвертого щорічного дослідження «Світовий сектор товарів класу люкс», підготовленого міжнародною мережею «Делойт», в Китаї, Росії та ОАЕ, які належать до ринків, що розвиваються, частка споживачів, які зазначають про збільшення своїх витрат на придбання предметів розкоші, за останні п'ять років склала 70% порівняно з 53% покупців на розвинених ринках (країни ЄС, США і Японія) [8].

У розрізі ринку продовольства зростає споживання меду. Обсяги торгівлі медом у світі за 2012-2016 рр. збільшилися на 30%. До найбільших експортерів меду належать такі країни як Китай, Аргентина, Україна, В'єтнам та Індія.

ЄС є найбільшим імпортером меду в світі: близько 50% від загальносвітового імпорту припадає на країни ЄС. Серед європейських країн, найбільші обсяги даного продукту імпортують Німеччина (13%), Франція (6%), Великобританія (6%), Бельгія (4%), Іспанія (4%) і Польща (4%). Середній показник споживання меду в ЄС становить 0,65 кг на людину в рік, в той час як загальносвітовий показник становить 0,22 кг.

США - другий найбільший імпортер меду, що купує 26,3% від загального світового обсягу імпорту. У цій країні збільшення внутрішнього споживання лише на 30% забезпечується за рахунок виробництва меду всередині країни, і більш ніж на 70% - за рахунок імпортованих поставок. Середній щорічний приріст імпорту меду за 2012-2016 роки становив 5%. Середній показник споживання меду становить 0,73 кг на людину в рік (2016 рік) [9].

Країни Східної і Південно-Східної Азії – це один з найбільш динамічних регіонів з нарощування обсягів імпорту меду.

Японія посідає третє місце серед країн-імпортерів в світі і перше – серед країн Східної Азії, маючи 7,7% від загального світового обсягу імпорту меду. При цьому, приріст обсягів імпорту меду за останні 5 років становить 5%. Середній показник споживання меду становить 0,33 кг на людину в рік (2013 рік).

Китай є другим споживачем меду в Східній Азії. На його частку припадає близько 1% від загального світового обсягу імпорту меду. Щорічний середній приріст імпортованих поставок в період 2012 по 2016 рр. становить 16%. Середній показник споживання меду – 0,25 кг на людину в рік (2013 р.) [9].

Розглянемо молочний сегмент продовольчого ринку. Виробництво молока у світі у 2018 р. зростає значно меншими темпами, ніж того очікували аналітики — 24,8 млн. т у березні (+0,9% до березня 2018 р.).

Основними регіонами виробництва молочних продуктів у світі є США, Нова Зеландія та Європа.

Для більшості новозеландських фермерів поточний маркетинговий рік є одним із найважчих. Посушлива погода в більшості молочних регіонів впродовж літа та дощі у січні та грудні призвели до скорочення виробництва молока.

Виробництво молока в США продовжує стабільно зростати, здебільшого завдяки зростанню поголів'я корів. Покращення глобального попиту та конкурентоспроможні ціни допомогли наростити експорт молочних продуктів США у четвертому кварталі 2017 року. При цьому, імпорту скоротився на 6%. В перші два

місяці 2018 року експорт молочних продуктів зі США зріс на 12,7% у натуральному виразі та 1,2% у вартісному [10].

Закупівельні ціни на молоко в регіоні також знизилися. У лютому середня ціна зменшилася на 27,3 євро/100 кг, що на 6% нижче січня та на 28% нижче лютого минулого року [11].

Одна з найбільш цікавих тенденцій, які спостерігаються в світі останнім часом, - помітне зростання ринку продуктів переробки зерна і олійних в порівнянні з сировиною (жито, кукурудза, овес, рис, сорго, соя, рапс, соняшник), на 19% і 9% відповідно [12].

Наприклад, зростання поголів'я глобального великої рогатої худоби і свиней в світі викликало істотне зростання споживання готових кормів.

Українські виробники зерна, меду, курятини орієнтовані на зовнішній ринок. Якщо проаналізувати структуру товарообігу, то 92% експорту продукції зернового сектора, який сьогодні здійснюється з України, - це неперероблена продукція (без урахування соняшnikової олії). У той час як перероблена продукція становить всього 8%. При цьому в світі експорт переробленої продукції зерна і олійних культур в середньому становить 38%, а експорт неперероблених зернових і олійних - 62% в загальному обсязі експорту [12].

Українські ціни на курятину нижчі, ніж у європейських виробників (рис. 1), що дозволяє Україні утримувати сильні позиції експортера на світових ринках [13].

INCLUDEPICTURE

"http://www.unn.com.ua/uploads/assets/images/Screenshot_8(1).jpg" *

MERGEFORMATINET INCLUDEPICTURE

"http://www.unn.com.ua/uploads/assets/images/Screenshot_8(1).jpg" *

MERGEFORMATINET

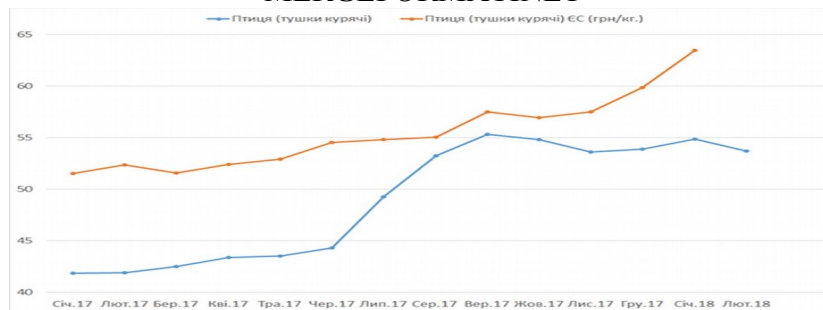

Рисунок 1 – Динаміка цін на курятину, вироблену в Україні та ЄС

За даними ФАО в 2017 році птиця посіла перше місце на світовому ринку м'яса. Виробництво м'яса птиці збільшилося на 1 млн. тонн з 117,2 млн. тонн до 118,2 млн. тонн, приблизно на 0,9%. Значно збільшилося виробництво м'яса в США, Бразилії, Російській Федерації, Мексиці та Індії, а також в Аргентині, Туреччині, Таїланді.

Основними імпортерами стали Японія, Ангола, Куба, Ірак, Об'єднані Арабські Емірати. Імпорт птиці скоротився в ЄС, Китай, В'єтнам, Саудівську Аравію і на Філіппіні. Основними експортерами були США, Таїланд, Аргентина, Бразилія та Україна [14].

Тенденцією українського ринку є вихід на технологічні ринки товарів та послуг. Наприклад, компанія Drone.UA на ринок ЄС вийшла з дронами – товарами. Поступово її ключовою нішею став не продаж дронів, а обслуговування інформації – обробка фото та їх аналіз. Результат, який отримує замовник – наприклад, координати, де потрібно застосувати пестициди [15]. Тобто компанія одночасно з товарами почала продавати інформаційні послуги.

За оцінками J'son & Partners Consulting, світовий ринок дронів в 2017 р. склав \$ 7,8 млрд. і продовжить активно рости. Велика частина вартості ринку припадає на військові безпілотні літальні апарати (БЛА) (53% ринку). У кількісному вираженні структура ринку протилежна: основну частку в кількості займають споживчі БЛА (84%), 15% припадає на комерційні БЛА і всього 0,5% - на військові дрони.

У зв'язку з поступовим здешевленням компонентної бази БЛА, а також виходом на ринок численних нових гравців, в тому числі і у військовому сегменті, середня вартість дронів продовжить знижуватися до 2020 року у всіх сегментах на 7-27%. Це призведе і до зміни структури ринку БЛА (як в грошовому, так і в кількісному вираженні), оскільки на ринок буде надходити значна кількість нових дронів, дешевших і функціональніших [16].

У регіональному розрізі переважну частку світового ринку БЛА займають США. На їх частку припадає половина всіх продажів БЛА. Настільки висока частка у вартості продажів дронів пов'язана з тим, що практично всі військові БЛА в світі продається в США з часткою військового ринку в 87%. До 2020 р. очікується зниження частки США на ринку дронів, так як попит на європейсько-азійських ринках розвивається випереджаючими темпами, з потребами в більш дешевих пристроях.

У 2016 р. в світі налічувалося принаймні 483 виробника БЛА (з них 276 цивільних і 308 військових, деякі працюють в обох сегментах ринку одночасно), включаючи великих військових виробників, таких як Boeing, Lockheed Martin, Northrop Grumman і Sikorsky Aircraft [16].

Відповідно, українські підприємства на ринку дронів можуть успішно конкурувати в зв'язку з тим, що середня заробітна плата в Україні в рази менша, ніж у США.

ІТ-сектор продовжує залишатися одним з найбільш динамічних і сегментів економіки нашої країни. Експорт ІТ-послуг з України виріс у 2018 р. на 20%. За прогнозами експертів до 2020 року галузь може вирости в 1,7 рази.

За світовими масштабами український ІТ-ринок продовжує залишатися невеликим, і становить близько 1% від загальносвітового показника.

Обсяг світового ринку ІТ-послуг в 2017 р. перевищив 3,5 трлн. доларів, з яких понад 40% припадають на США. ІТ-ринок Індії оцінюється в 145 млрд. дол., Це в 40 разів більше, ніж в Україні [17].

Частка українських виробників на фармацевтичному ринку країни у грошовому вимірі продовжує збільшуватися. За підсумками 2017 р. цей показник склав 43,3% (у 2016 р. – 43,0%, у 2015 – 41,5%). Найбільшими українськими виробниками ліків є: Фармак, Дарниця, НВЦ БХФЗ, Артеріум, КВЗ та Sanofi (Україна) [18].

За оцінками міжнародної аналітичної компанії Evaluate Pharma, обсяг світового фармацевтичного ринку в 2017 р. досяг ємності 1200 млрд. доларів США, що на 3,6% більше, ніж в 2016 р. Фармацевтичний ринок США не тільки залишився регіональним лідером, але і визначив основні тенденції розвитку галузі. Його обсяг збільшився на 4% і досяг рівня 456 млрд. доларів США.

Китайський фармацевтичний ринок твердо тримає друге місце в світовому рейтингу і в 2017 р. досяг рівня 165 млрд. доларів США. Оскільки частка іноземних постачальників в лікарському забезпеченні Китаю становить всього 25%, перед світовими фармкомпаніями відкриваються перспективи для експансії і зростання. Японський фармацевтичний ринок займає третю позицію в світовому рейтингу. Лідерами продажів на фармацевтичному ринку є біотехнологічні препарати. Так у компанії Abbvie частка біотехнологічних препаратів становить 65%, у лідера ринку американської компанії Pfizer - 50%, швейцарської Roche - 45% [19].

У минулому році продовжилася тенденція виведення на ринок нових молекул і навіть терапевтичних схем, головним чином в області біотехнологій.

Аналітична компанія IMS Health на підставі економічних показників виділила групу з 21 країни, що отримала назву «Pharmerging'markets». Цю групу розділили на три підгрупи: в першу з них увійшов Китай, в другу - Бразилія, Індія і Росія, третю склали 17 країн, що мають значне населення і перспективи зростання. Якщо річні темпи зростання традиційних фармринків знаходяться на рівні в середньому 1-4%, то «Pharmerging'markets» - 11-15%. У 2017 р. обсяг ринку цієї групи досяг 405 млрд. доларів США, або 33,8% світового фармацевтичного ринку [19].

У 2017 році за даними Всесвітньої туристичної організації UNWTO кількість туристів у порівнянні з 2016-м р. зросла на 7%. Найінтенсивніше зростає турпотік в Європі - 8,4% за рік. Африка показала 8% зростання турпотоку, Азіатсько-Тихоокеанський регіон - 6%, Близький Схід - 5%, Північна і Південна Америка - 3% [20].

Зокрема, Європу для подорожей у 2017 р. вибрали 671 млн. туристів. Основний потік туристів сконцентрований в Південній і Середземноморській Європі (+ 13%).

Згідно з даними Держприкордонслужби, за 2017 р. Україну відвідало 14,5 млн. іноземних громадян, що на 6% більше, ніж в 2016 р.

Країни Азіатсько-Тихоокеанського регіону в 2017 році відвідало 324 млн. міжнародних туристів. Відвідування Південної Азії зросла на 10%, Південно-Східної Азії - на 8%, а Океанії - на 7%.

Америку відвідало 207 млн. туристів. Найбільше зростання попиту показала Південна Америка (+ 7%), а також Центральна Америка і Карибський басейн (+ 4%). У Північній Америці (+ 2%) зростання турпотоку до Мексики і Канади контрастував зі зниженням відвідувань США.

Країнам Африки вдалося відновити інтерес після падіння попиту в 2016 р., кількість туристів досягла рекордних 62 млн. чоловік У Північній Африці число туристів зросло на 13%, а в країнах Африки на південь від Сахари - на 5%. Близький Схід відвідали 58 млн. міжнародних туристів.

Отже туристичний сектор у світі зростає. Україна не є туристичним центром, проте має туристичні та рекреаційні ресурси для того, щоб бути локальним туристичним центром (в межах українського туристичного потоку та для туристів країн-сусідів).

Перспективи функціонування ринків товарів та послуг в Україні:

- створення, розвиток існуючих переробних підприємств сільськогосподарської продукції, що дасть змогу формувати ланцюги доданої вартості;
- розвиток машинобудування у розрізі електроніки, БЛА;
- формування сфери інформаційних послуг на основі взаємодії освітніх центрів з промисловими;
- створення конкурентоспроможного продукту фармацевтичної галузі.

ВИСНОВКИ

Ринки товарів та послуг в Україні розвиваються з орієнтацією на зовнішній попит (сільське господарство і харчова промисловість, машинобудування, целюлозно-паперове виробництво, хімічна промисловість) і внутрішній (виробництво одягу, харчова промисловість). Тобто попит на інвестиційні капітальні товари в Україні незначний, відповідно виробники не орієнтовані на потреби української економіки

Незважаючи на зростаючу нематеріалізацію виробництва і споживання, базисом формування ВВП розвинених країн виступають галузі четвертого і п'ятого технологічних укладів (машинобудування, електроніка, металургія, сільське господарство). ІКТ трансформують процеси виробництва у вищезазначених сферах, проте нематеріалізацію виробничих процесів можна констатувати лише частково.

Тенденцією розвитку світового господарства є інтенсивний розвиток сільського господарства і виробництва продовольства. Зростання тривалості життя викликало потужне зростання фармацевтичного сектору у світі.

Відповідно, українські виробники достатньо гнучко реагують на потреби світового ринку і формують пропозицію товарів та послуг на світовий ринок. Проте потребують активізації процеси створення ланцюгів кінцевих продуктів різних галузей.

SUMMARY

The aim of the study is to identify the peculiarities of the development of markets in the world and Ukraine in the 21st century.

Objectives of the study: analysis of trends in world markets for goods and services; characteristic of the development of markets in Ukraine; formation of prospects for functioning of the markets of goods and services in Ukraine.

Markets of goods and services in Ukraine are developing with an orientation towards external demand (agriculture and food industry, machine building, pulp and paper production, chemical industry) and domestic (clothing, food industry). That is, the demand for investment capital goods in Ukraine is insignificant, accordingly, the producers are not focused on the needs of the Ukrainian economy.

Despite the growing non-materialization of production and consumption, the fourth and fifth technological developments (machine building, electronics, metallurgy, agriculture) are the basis for the formation of the GDP of developed countries. ICT transform production processes in the above-mentioned spheres, but the non-materialization of production processes can only be considered partial.

The trend of development of the world economy is the intensive development of agriculture and food production. The increase in life expectancy has led to a strong growth of the pharmaceutical sector in the world.

Accordingly, Ukrainian producers react flexibly to the needs of the world market and formulate a supply of goods and services to the world market. However, the process of creating chains of end products of different industries needs to be intensified.

Prospects for the functioning of the markets for goods and services in Ukraine are: creation, development of existing processing enterprises of agricultural products, which will enable to create chains of added value; development of mechanical engineering in the section of electronics, UAVs; formation of the sphere of information services on the basis of interaction of educational centers with industrial; creation of a competitive pharmaceutical product.

Keywords: industry, prospects, market, trend, development.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Германия. 2017 = Germany. 2017: [монографія] / [В.Б. Белов и др.; отв. ред. В.Б. Белов]. – М.Ин-т Европы РАН, 2018. – 140 с.
2. Гужва І. Глобальні ланцюги доданої вартості та інтеграція до них України / Гужва І., Онищенко В. // Міжнародна економіка та менеджмент. – 2015. – №3. – С.10-18.
3. Варнавский В. Международная торговля в категориях добавленной стоимости: вопросы методологии / Варнавский В. // Мировая экономика и международные отношения. – 2018. – №1. – С.5-15.
4. Global Value Chains and Development. Investment and Value Added Trade in the Global Economy – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/>.
5. Отчет о промышленном развитии – 2018. Спрос на продукцию обрабатывающей промышленности: фактор всеохватывающего и устойчивого промышленного развития. ЮНИДО, 2017. – 46 с.
6. Герасимчук В.Г. Світові тенденції розвитку машинобудування /В.Г. Герасимчук, А.П. Липицієнко // Ефективна економіка. 2018. – № 5 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6294>
7. В минувшем году мировой рынок продовольствия продолжал расширяться – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ukrrudprom.ua/news/V_minuvshem_godu_mirovoy_rnok_prodovalstviya_prodolgal_rasshirya.html
- 8/ Світовий сектор товарів класу люкс 2017 рік – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/press-room/research/global-powers-of-luxury-goods-2017.html>
9. Світовий ринок меду та його перспективи – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://shuvar.com/news/1958/Svitovyy-rynok-medu-ta-yoho-perspektivy>
10. Огляд світового виробництва молока за два квартали 2018 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://milkua.info/uk/post/oglad-svitovogo-virobnictva-moloka-za-dva-kvartali-2018-roku>
11. Огляд світового ринку молока – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://avm-ua.org/uk/post/oglad-svitovogo-rinku-moloka>
12. Ларионова Н. 5 трендов будущего рынка продовольствия от экономистов ФАО /Н.Ларионова – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://latifundist.com/blog/read/2073-5-trendov-budushchego-rynka-prodovalstviya-ot-ekonomistov-fao>
13. Що і за скільки на ринку курятини: аналіз фахівців – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.unn.com.ua/uk/news/1723413-scho-i-za-skilki-na-rinku-kuryatini-analiz-fakhivtsiv>
14. Мировой рынок мяса птицы по прогнозам ФАО растет – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://agro-smart.com.ua/news/mirovoy-rynok-myasa-ptitsy-po-prognozam-fao-rastet>
15. Экспорт, що літає: як київський стартап почав продавати в ЄС українські дрони – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/06/8/7082700/>

16. Дроны на взлете – [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.iksmmedia.ru/news/5495808-Drony-na-vzlete.html>
17. Савенко С. IT Украины. Помогать нельзя мешать / С.Савенко– [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://news.finance.ua/ru/news/-/419649/it-ukrainu-pomogat-nelzua-meshat>
18. Розвиток фармацевтичного ринку України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.credit-rating.ua/ua/analytics/analytical-articles/14332/>
19. Штер У. Мировой фармацевтический рынок: корабль набирает ход / У.Штер – [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://fp.com.ua/articles/mirovoj-farmatsevticheskyj-rynok-korabl-nabyuaet-hod/>
20. Гришина О. Мировой рынок туризма устанавливает новые рекорды / О.Гришина– [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://abcnews.com.ua/ru/news/mirovoi-rynok-turizma-ustanavlivaet-novye-rekordy>

Надійшла до редакції 2 вересня 2017 р.